

Dosarul nr. 2r-300/23
2-22089368-01-2r-11072023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. N. Lupașcu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Sîrbu, A. Malîi, D. Dulghieru)

DECIZIE

04 octombrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător

Judecători

Viorica Puica

Aliona Donos

Oxana Parfeni

examinând recursul declarat de Victoria Cheltuitor, reprezentată de avocata Augustina Prisacari,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Victoria Cheltuitor, reprezentată de avocata Augustina Prisacari, împotriva lui Alexandru Osipov cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 12 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituit apelul declarat de Victoria Cheltuitor, reprezentată de avocata Augustina Prisacari, împotriva hotărârii din 27 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depus în afara termenului legal, iar apelanta nu solicită repunerea în termen,

c o n s t a t ă :

La 23 iunie 2022, Victoria Cheltuitor, reprezentată de avocata Augustina Prisacari, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexandru Osipov cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată (f. d. 3-8).

Prin hotărârea din 27 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Victoria Cheltuitor.

A fost admisă parțial cererea lui Alexandru Osipov privind compensarea cheltuielilor de judecată.

A fost încasată de la Victoria Cheltuitor în beneficiul lui Alexandru Osipov suma de 2 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest, cerințele au fost respinse ca neîntemeiate (f. d. 47, 52-58).

La 01 februarie 2023, prin intermediul poștei electronice, Victoria Cheltuitor, reprezentată de avocata Augustina Prisacari, a declarat apel împotriva hotărârii din

27 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii (f. d. 49-51).

Prin încheierea din 12 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de Victoria Cheltuitor, reprezentată de avocata Augustina Prisacari, împotriva hotărârii din 27 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depus în afara termenului legal, iar apelanta nu solicită repunerea în termen. A fost remisă în adresa apelantei Victoria Cheltuitor cererea de apel cu toate documentele anexate (f. d. 63-67).

La 16 iunie 2023, Victoria Cheltuitor, reprezentată de avocata Augustina Prisacari, a declarat recurs împotriva încheierii din 12 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel și restituirea spre rejudecare a problemei soluționate prin încheierea casată (f. d. 71-73).

În motivarea recursului, recurenta a indicat că examinarea cauzei a avut loc în procedură scrisă fără participarea părților, astfel, părțile erau în imposibilitate de a cunoaște momentul când instanța urma a se pronunța asupra fondului cauzei.

Având în vedere că examinarea cauzei în procedura cererilor cu valoare redusă este diferită de examinarea în procedură generală, curgerea termenului pentru declararea apelului în ambele situații nu poate fi legată de momentul pronunțării, or, la examinarea cauzelor civile în procedură generală, participanții la proces sunt înștiințați despre data și ora ședințelor de judecată, și despre necesitatea asigurării prezenței fizice în cadrul ședințelor, respectiv având astfel previzibilitatea în acțiuni.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa părților, la 05 mai 2023, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la actele cauzei (f. d. 68), însă careva date care ar confirma recepționarea acestora de către recurentă, lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 16 iunie 2023 în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia

instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Completul de judecată învederează că, art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în condițiile speței respective, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Completul de judecată stabilește că instanța de fond a examinat cauza civilă după procedura cererilor cu valoare redusă, reglementată potrivit capitolului XXI¹ din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 276³ din Codul de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă, fără citarea participanților la proces. Judecătorul decide dacă este necesară citarea participanților la proces sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică.

În această cauză civilă, judecătorul nu a considerat necesară citarea participanților.

În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanței judecătorești și reclamantului o referință, precum și copii de pe înscrisurile necesare.

Articolul 276⁴ alin. (3) din Codul de procedură civilă indică că hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

Dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 27 decembrie 2022, fiind public pe portalul instanțelor judecătorești la 28 decembrie 2022.

După examinarea fondului cauzei, instanța de judecată a expediat, la 06 ianuarie 2023, copia dispozitivului hotărârii din 27 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, la adresa electronică a reprezentantului reclamantei Victoria Cheltuitor, avocatei Augustina Prisacari – augustina.prisacari@melegal.md, indicată în mandatul seria MAS nr. 060395 din 21 ianuarie 2022 (f. d. 2), fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la actele cauzei (f. d. 48).

Cererea de apel împotriva hotărârii din 27 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost depusă de către Victoria Cheltuitor, reprezentată de avocata Augustina Prisacari, prin intermediul poștei electronice, la 01 februarie 2023, peste termenul prevăzut de lege.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 12 aprilie 2023, corect a restituit cererea de apel depusă de Victoria Cheltuitor, reprezentată de avocata Augustina Prisacari, împotriva hotărârii din 27 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind în afara termenului legal, iar apelanta nu solicită repunerea în termen.

În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 27 decembrie 2022, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 28 decembrie 2022, ultima zi a termenului fiind data de 26 ianuarie 2023 (zi de joi).

În context, instanța de apel justificat a reținut că Victoria Cheltuitor, reprezentată de avocata Augustina Prisacari, a declarat apelul peste termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiat argumentul recurente precum că curgerea termenului pentru declararea apelului nu poate fi legată de momentul pronunțării dispozitivului hotărârii judecătorești, având în vedere că examinarea cauzei în procedura cererilor cu valoare redusă este diferită de examinarea în procedură generală.

Potrivit dispoziției art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă într-o manieră certă și clară leagă termenul de 30 de zile de contestare de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dar nu de la data recepționării actului judecătoresc.

La depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 27 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, apelanta/recurenta n-a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că, repunerea în termen pentru declararea apelului putea fi soluționată de către instanța de apel doar în condițiile în care Victoria Cheltuitor, reprezentată de avocata Augustina Prisacari, ar fi formulat o cerere de repunere în termen cu prezentarea probelor pertinente și admisibile în justificarea acestei omisiuni, ceea ce la caz lipsește.

Prin urmare, instanța de apel corect a reținut că Victoria Cheltuitor, reprezentată de avocata Augustina Prisacari, n-a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului, în temeiul art. 116 din Codul de procedură civilă. Instanța de apel nu are dreptul să efectueze ex officio repunerea în termen a apelului, în lipsa unei astfel de cereri formulate de către apelant în condițiile art. 116 din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că, prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că, legiuitorul prin stabilirea unui termen de declarare a apelului a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurenta a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 12 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Victoria Cheltuitor, reprezentată de avocata Augustina Prisacari.

Se menține încheierea din 12 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Victoria Chelțuitor, reprezentată de avocata Augustina Prisacari, împotriva lui Alexandru Osipov cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Aliona Donos

Oxana Parfeni